

SvD NÄRINGSGLIV

Caroline Elander: Det är fullt möjligt att upprätta, ändra eller återkalla ett testamente utan sin partners vetskap.

■ Familjejuristen svarar | Sid 9

Stockholm i går

Stockholm 6 mån

→ Elbilsracet | SvD.se

Walter Weing från Pure Energy Minerals, ett av de företag som börjat borra efter litium i Clayton Valley sedan elbilar blivit en växande marknad. Foto: Anders Ahlgren

Litiumrusch i Nevadaöknen

■ Behovet av batterier till elbilar har satt igång en rusch efter litium i öknen utanför Las Vegas i USA. Småstäderna i den gamla

guldgrävartrakten hoppas på nytt liv, men miljöaktivister varnar för boomens baksidor. **Världen | Sid 6-7**

Flygbolagen hotade – av it-bolagen

Rader av flygbolag kommer att slås ut av helt nya konkurrenter – som it-bolag. Det spår Christian Langer som ska säkra att Lufthansa överlever digitaliseringen av flyget.

■ Nyheter | Sid 4-5

Foto: Adam Wraicher

Spännande år för diamanter

Marknaden för riktigt stora slipade diamanter står inför ett spännande 2018. Då väntas nämligen den näst största rådiamant som någonsin har hittats nå köpare i slipad form.

■ Nyheter | Sid 5

148

tusen ökade antalet sysselsatta utanför jordbrukssektorn i USA under december jämfört med november. Ekonomer hade i genomsnitt väntat sig en ökning med 190 000 personer.

■ Nyheter | Sid 8

Tips på udda sätt att lösa boendet

Att vara ung och ta sig in på bostadsmarknaden kan vara tufft. Ändå behöver det inte vara omöjligt – SvD tipsar om mer eller mindre vanliga sätt för att lösa boendet.

■ Nyheter | Sid 10-11

Nyheter Världen

→ Elbilsracet | SvD.se

Walter Weinig från Pure Energy Minerals, ett av de företag som börjat borra efter litium i Clayton Valley sedan elbilar blivit en växande marknad. Foto (samtliga): Anders Ahlgren

Elbilar skapar litiumrusning – torkar ut USA:s torraste delstat

Behovet av batterier till elbilar har satt i gång en rush efter litium i öknen utanför Las Vegas i USA. Småstäderna i den gamla guldgrävartrakten hoppas på nytt liv, men miljöaktivister varnar för boomens baksidor.

Jonas Cullberg/TT

NEVADA Hettan får horisonten att dallra framför de blå bergen. Delar av marken är täckt av vita saltkristaller och liknar ett vinterlandskap. Området kring Clayton Valley, en uttorkad saltsjöbotten tre och en halv timme nordväst om Las Vegas, har präglats av guldrusher och silverutvinning.

Nu flockas gruvföretagen i dalen på jakt efter en annan metall. Här driver sedan 50 år bolaget

Albemarle Nordamerikas enda litiumgruva. Ett tjugotal andra företag har gjort inmutningar i området i hopp om att hämta upp litium ur grundvattnet. Träpålar sticker upp ur gruset där gruvspekulanter har markerat sitt intresse.

Walter Weinig är geolog och projekteringschef på kanadensiska Pure Energy Minerals, det bolag som mutat in störst yta i Clayton Valley. Företagets knallröda pumpar syns som färggläcka i det brunaktiga land-

”

Vattenkällor torkar ut. Det drabbar många arter här, som hjortar och kaniner.

Patrick Donnelly på miljöorganisationen Center for Biological Diversity.

skapet där de borrar upp prover. Litiumutvinning är en dyr och komplicerad process, men framtida lönsamhet lockar.

–Vi började arbeta här 2014 när det blev tydligt att elbilar var på väg att bli mer än en smal nischmarknad, säger Weinig.

Deutsche Bank räknar med att efterfrågan på litium, en avgörande komponent i elbilsbatterier, kommer att öka mellan 60 och 250 procent kommande år. Priset på metallen har stigit med nästan 50 procent på ett år och ledande producenter har svårt att möta efterfrågan.

Blickarna dras mot Nevada. Elbilstillverkaren Tesla bygger en jättefabrik i norra delen av delstaten och Pure Energy Minerals har tecknat ett avtal om att

250

procent, som mest, räknar Deutsche Bank med att efterfrågan på litium ökar kommande år.

leverera en hemlig mängd litium till fabriken.

–Det är attraktivt för oss att ha en tänkbar kund bara tre timmars körning härifrån, säger Weinig.

Teslas plan är att deras "Giga-factory" ska bli världens till ytan största fabrik, och har lovat att skapa mellan 20 000 och 30 000 jobb i regionen. I Sverige finns

Världen Nyheter

Michael J. Catlett driver Silver Peaks enda bar och hoppas att byn ska få ett lyft med litiumboomen från gruvområdet intill.

Kemikalieföretaget Albemarle's litiumgruva i Clayton Valley har varit i drift sedan 1966. Nu har de fått sällskap av nya spekulanter. Träpölar sticker upp ur gruset där gruvspekulanter har markerat sitt intresse.

Vi har fler och fler gruvarbetare bland gästerna, det påminner om guldrushen 1981, säger Marlena Dufour, 58, som arbetar på ett motell med Clown-tema nära litiumutvinningen i Clayton Valley.

liknande planer på en batterifabrik i Skellefteå.

Pure Energy Minerals räknar med 72 arbetstillfällen om litiumutvinning kan inledas i slutet av nästa år. Det skulle glädja Michael J. Catlett från byn Silver Peak, det samhälle som ligger närmast gruvområdet i Clayton Valley.

–Vi behöver mer folk här, säger han.

Gruvbyn med 107 invånare grundades 1864 efter att silver hittades i området och består av skjul, husvagnar och skrotupplag i den heta öknen. Här finns ett nedstängt motell, en igenbomrad bensinmack och en dammig lekplats. De enda människor som syns till sitter på Catletts bar Old School.

–Jag hoppas att litiumet kan ge fler jobb, säger Catlett, som arbetade i den lokala guldruvan innan han blev barägare.

–När guldruvan stod på topp bodde det minst 300 personer i stan. Det gick 60 barn i skolan, men nu är det bara sex elever, från lekskola till åttonde klass. Men Silver Peak är en härlig plats. Jag älskar friheten här.

I öknen syns de mjölkvita och turkosa dammar där Albemarle låter det saltiga grundvatten som pumpats upp ur marken avdunsta i värmen för att komma åt litiumet. Samtidigt som Nevada är USA:s torraste delstat använder litiumgruvan omkring 20 miljarder liter vatten om året.

–Det är obscena mängder vatten som går förlorade, hävdar Patrick Donnelly från miljöorga-

nisationen Center for Biological Diversity i Las Vegas.

–Vattenkällor torkar ut. Det drabbar många arter här, som hjortar och kaniner.

Pure Energy Minerals planerar att använda ny teknologi för att utvinna litium maskinellt, utan avdunstningsdammarna, vilket skulle spara vatten. Men ännu har metoden inte testats i stor kommersiell skala. ■

Patrick Donnelly på miljöorganisationen Center for Biological Diversity anser att litiumutvinningen slösar med vatten i det torra Nevada.

Foto: Jon Olav Nesvold/TT

Ryanair bommar prognos

Irländska lågprisflygbolaget Ryanair märker nu konsekvenserna av att man tvingats ställa in tusentals flygningar på grund av avsaknaden av piloter.

Trafiksiffror för december månad visar på en treprocentig ökning av antalet passagerare – den lägsta månadssiffran sedan mars 2014.

Totalt under 2017 flög 129 miljoner passagerare med bolaget, tio procent fler än föregående år, rapporterar nyhetsbyrån Bloomberg. TT

11,4 tisen ton upp gick norska fiskodlingsbolaget Bakka Frost slaktvolym till det fjärde kvartalet. Prognos för 2018 är 51 000 ton slaktad vikt. Direkt

Bosch och Continental går in i Here Technologies

Det tyska elektronikbolaget Bosch och den tyska fordonsunderleverantören Continental köper var sin ägarandel om 5 procent i Here Technologies, som bland annat levererar digitala karttjänster och lösningar för förarlösa bilar till fordonsindustrin. Det framgår av pressmeddelanden från de båda bolagen.

Säljare av andelarna är Heres ägarkonstium som består av Audi, BMW och Daimler. Inga finansiella detaljer avslöjas. Direkt

Kalifornien blev vid årsskiftet den sjätte delstaten i USA att tillåta försäljning av cannabisprodukter.

Foto: Mathew Sumner/AP

Studie: marijuanaindustrin skapar 400 000 nya jobb

Om tre år kommer den legala marijuanaindustrin i USA att omsätta motsvarande 320 miljarder svenska kronor och skapa 400 000 nya jobb. Detta enligt en studie från lobbygruppen Arcview, som samlar investerare i marijuana-branschen.

Enligt firman kan den amerikanska staten räkna med 32 miljarder i skatteinkomster genom att cannabisprodukter nu har legaliserats i ett flertal delstater. TT-AFP